

Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

V Brně dne 12. května 2015
Sp. zn.: 1672/2015/VOP/AV

Vážený pane řediteli,

děkuji Vám za Vaše vyjádření k záležitosti paní K. P., bytem XXX (dále také „stěžovatelka“). Dovolte mi informovat Vás o výsledku šetření.

Nejprve si dovolím v krátkosti shrnout skutkový stav věci. Stěžovatelka požádala o přídavek na dítě a rodičovský příspěvek (od 13. 10. 2014) dne 25. 11. 2014. Předložila doklad o zaměstnání otce dítěte ve Spolkové republice Německo od 18. 9. 2013. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka není v pracovním poměru a ani v evidenci uchazečů o zaměstnání s nárokem na podporu v nezaměstnanosti, vyrozuměl Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Y., kontaktní pracoviště Z. (dále také „úřad práce“), stěžovatelku o tom, že Česká republika není kompetentní k výplatě rodičovského příspěvku a přídávku na dítě. Podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení¹ je primárně kompetentní pro výplatu rodičovského příspěvku Spolková republika Německo z důvodu výdělečné činnosti otce dítěte. Stěžovatelka požádala o bezodkladné vydání rozhodnutí o tom, že Česká republika není kompetentní pro výplatu dávek, aby mohla o dávky žádat ve Spolkové republice Německo. Úřad práce vydal rozhodnutí ze dne 1. 12. 2014, č. j. 449896/14/CV, o zamítnutí žádosti stěžovatelky o rodičovský příspěvek. Dne 11. 3. 2015 se stěžovatelka opět dostavila na kontaktní pracoviště a sdělila, že Německo nezačalo s výplatou rodičovského příspěvku, a proto si podává žádost o rodičovský příspěvek u Úřadu práce České republiky. Úřad práce tuto žádost jako duplicitní zamítl.

Úřad práce postupoval v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, pokud určil, že z důvodu výdělečné činnosti otce dítěte ve Spolkové republice Německo je příslušné k vyplácení rodičovského příspěvku Německo.² Pochybil však, když žádost stěžovatelky o rodičovský příspěvek zamítl s odůvodněním, že není primárně kompetentním státem k výplatě rodičovského příspěvku. **Úřad práce měl přijmout prozatímní rozhodnutí o tom, který stát je prioritně kompetentní, žádost postoupit příslušné instituci v Německu a uvědomit o tom žadatelku o dávku.**³ Příslušná německá instituce měla následně do dvou měsíců přijmout stanovisko k tomuto rozhodnutí, pokud by tak neučinila, měla začít vyplácet dávky prozatímně.⁴ Jestliže by kompetenci k přiznání rodinné dávky odmítla (případně by nereagovala ve lhůtě dvou měsíců), vznikl by spor o přiznání dávek s tím, že po dobu řešení měl poskytovat prozatímně dávky stát bydliště dětí.⁵

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

² Čl. 68 odst. 1 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

³ Čl. 68 odst. 3 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

⁴ Čl. 60 odst. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

⁵ Čl. 60 odst. 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Po zahájení mého šetření úřad práce v řízení o neprávem odepřené dávce dle ustanovení § 53 odst. 1 písm. c) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, přiznal stěžovateli rodičovský příspěvek od 13. 10. 2014 ve výši 7.600,- Kč měsíčně (oznámení ze dne 1. 4. 2015, č. j. 121330/15/CV). Za období říjen 2014 až březen 2015 vyplatil stěžovateli dne 5. 4. 2015 rodičovský příspěvek ve výši 45.600,- Kč. Ve výplatě bude krajská pobočka pokračovat až do obdržení vyjádření Německa o zahájení výplaty rodičovského příspěvku.

Vzhledem k tomu, že Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Y., své pochybení napravil a rodičovský příspěvek začal jako stát bydliště dětí prozatímně poskytovat, uzavírám šetření v souladu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů. Primárně příslušná k vyplácení rodičovského příspěvku je však nadále Spolková republika Německo. Jakmile příslušná německá instituce započne s vyplácením rodičovského příspěvku, provede se finanční vyrovnání mezi institucemi.⁶

Na vědomí zasílám tuto informaci Úřadu práce České republiky – generálnímu ředitelství.

Děkuji Vám za spolupráci v této věci.

S pozdravem

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

⁶ Čl. 60 odst. 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.